

**FOLKETINGET
STATSREVISORERNE**

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

**August 2024
— 19/2023**

**Rigsrevisionens beretning afgivet
til Folketinget med Statsrevisorernes
bemærkninger**

Revisionen af statens forvaltning i 2023

19/2023

Beretning om

revisionen af statens forvaltning i 2023

Statsrevisorerne fremsender denne beretning med deres bemærkninger til Folketinget og vedkommende minister, jf. § 3 i lov om statsrevisorerne og § 18, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

København 2024

Denne beretning til Folketinget skal behandles ifølge lov om revisionen af statens regnskaber, § 18:

Statsrevisorerne fremsender med deres bemærkning Rigsrevisionens beretning til Folketinget og vedkommende minister.

Skatteministeren, justitsministeren, indenrigs- og sundhedsministeren, ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og transportministeren afgiver en redegørelse til beretningen.

Rigsrevisor afgiver et notat med bemærkninger til ministrenes redegørelser.

På baggrund af ministrenes redegørelser og rigsrevisors notat tager Statsrevisorerne endelig stilling til beretningen, hvilket forventes at ske i december 2024.

Ministrenes redegørelser, rigsrevisors bemærkninger og Statsrevisorernes eventuelle bemærkninger samles i Statsrevisorernes Endelig betænkning over statsregnskabet, som årligt afgives til Folketinget i februar måned – i dette tilfælde Endelig betænkning over statsregnskabet 2023, som afgives i februar 2025.

Statsrevisorernes bemærkning tager udgangspunkt i denne karakterskala:

Karakterskala	
Positiv kritik	• finder det meget/særdeles positivt • finder det positivt • finder det tilfredsstillende/er tilfredse med
Kritik under middel	• finder det ikke helt tilfredsstillende
Middel kritik	• finder det utilfredsstillende/er utilfredse med • påpeger/understreger/henstiller/forventer • beklager/finder det bekymrende/foruroligende
Skarp kritik	• kritiserer/finder det kritisabelt/kritiserer skarpt/indskærper • påtaler/påtaler skarpt
Skarpeste kritik	• påtaler skarpt og henleder særligt Folketingets opmærksomhed på

**Henvendelse vedrørende
denne publikation rettes til:**

Statsrevisorerne
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Tlf.: 3337 5987
statsrevisorerne@ft.dk
www.ft.dk/statsrevisorerne

ISSN: 2245-3008
ISBN online 978-87-7434-843-6

Statsrevisorernes bemærkning

Beretning om revisionen af statens forvaltning i 2023

Statsrevisorernes grundlovsbestemte gennemgang af statsregnskabet baserer sig primært på de sager, som Rigsrevisionen på grund af sagernes kritiske, principielle eller tværgående betydning har valgt at rapportere om i denne *beretning nr. 19/2023 om revisionen af statens forvaltning i 2023*, og på Rigsrevisionens bevillingskontrol og vurdering af, om statsregnskabet er rigtigt i *beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023*.

Statsrevisorerne finder det tilfredsstillende, at ministerierne i alle væsentlige henseender har forvaltet i overensstemmelse med reglerne i 23 udførte juridisk-kritiske revisioner, og at ministerierne i alle væsentlige henseender har understøttet en sparsommelig, produktiv eller effektiv forvaltning i 16 udførte forvaltningsrevisioner.

Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at der har været regelbrud eller mangler på Skatteministeriets, Justitsministeriets, Indenrigs- og Sundhedsministeriets, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris og Transportministeriets områder samt i alle 5 regioner.

Statsrevisorerne har særligt hæftet sig ved følgende:

- Skatteministeriet har ikke administreret tilstrækkeligt i overensstemmelse med en særlig forældelsesregel for underholdsbidrag, og det har taget for lang tid at afklare, hvilke konsekvenser den utilstrækkelige administration har for forældelsen af gæld til inddrivelse.
- Skatteministeriets inddrivelsessystem PSRM er baseret på en applikation, som leverandøren stoppede med at udsende fejlrettelser til og sikkerhedsopdatere i februar 2024. Ministeriet har ikke i tilstrækkeligt omfang analyseret risici og konsekvenser ved fortsat at bruge applikationen. Skatteministeriet har kendt til problemet siden 2021, men har ikke en moderniseringsplan for applikationen.

Statsrevisorerne

12. august 2024

Mette Abildgaard
Leif Lahn Jensen
Mikkel Irminger Sarbo
Serdal Benli
Lars Christian Lilleholt
Monika Rubin

- 4 ministerier og alle 5 regioner overholder ikke reglerne i halvdelen af de 98 fratrædelsesaftaler, som Rigsrevisionen har gennemgået.
- It-projektet DIX skal digitalisere Fødevarestyrelsens udstedelse af ca. 120.000 eksportcertifikater om året. DIX er forsinket med 3 år, har ikke indfriet projektets målsætninger og har kostet mere end dobbelt så meget som planlagt. Projektet medfører, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris omkostninger til at udstede certifikater stiger med 9,3 mio. kr. om året fra 2025.

Indholdsfortegnelse

1. Formål og konklusion	1
1.1. Baggrund.....	4
2. Resultater af juridisk-kritisk revision	6
2.1. Inddrivelse af gæld.....	6
2.2. Løn- og ansættelsesdispositioner.....	9
3. Resultater af forvaltningsrevision	14
3.1. Sikkerhedsopdatering.....	14
3.2. Budgetstyring af flerårige projekter	15
4. Sager, der kan afsluttes	18
 Bilag 1. Metodisk tilgang	 19
Bilag 2. Sager, vi følger fra tidligere beretninger	21

Rigsrevisionen afgiver beretningen til Statsrevisorerne i henhold til § 17, stk. 2, i rigsrevisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012.

Rigsrevisionens mandat til at gennemføre revisionen følger af § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. § 3 i rigsrevisorloven.

Beretningen vedrører finanslovens §§ 1-2 og 5-42.

Beretningen har i udkast været forelagt de omtalte ministerier, hvis bemærkninger i videst muligt omfang er afspejlet i beretningen.

1. Formål og konklusion

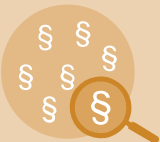
1. Denne beretning handler om statens forvaltning. Rigsrevisionen har som led i opgaven med at revidere statsregnskabet gennemført 39 temarevisioner i 2023. Beretningen indeholder 4 sager, som vi vil orientere Statsrevisorerne om.

Formålet med temarevisionerne er enten at vurdere, om et ministerium efterlever udvalgte regler (*juridisk-kritisk revision*), eller at vurdere, om et ministerium har systemer og processer, der understøtter en sparsommelig, produktiv eller effektiv forvaltning (*forvaltningsrevision*). Vores revisioner giver ikke grundlag for en samlet konklusion om hele statens forvaltning.

Figur 1 viser de 2 typer af konklusioner, som vi bruger i beretningen.

Figur 1

Rigsrevisionens standardkonklusioner for juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

JURIDISK-KRITISK REVISION		FORVALTNINGSREVISION	
POSITIV KONKLUSION	KRITISK UDTALELSE	POSITIV KONKLUSION	KRITISK UDTALELSE
			
Ingen væsentlige regelbrud	Væsentlige regelbrud	Ingen væsentlige mangler	Væsentlige mangler

Vores konklusion afhænger af, om de regelbrud og mangler, vi finder, er væsentlige, jf. figur 1. Et regelbrud i den juridisk-kritiske revision er væsentligt, hvis det udgør mere end 100 mio. kr. eller mere end 10 % af ministeriets indtægter eller udgifter til det reviderede tema, fx ministeriets lønudgifter eller gebyrindtægter. Herudover kan det indgå i vurderingen, om et regelbrud har væsentlige konsekvenser for borgere og virksomheder. En mangel i forvaltningsrevisionen er væsentlig, hvis den påvirker en væsentlig del af ministeriets forvaltning, så systemer og processer ikke understøtter en sparsommelig, produktiv eller effektiv forvaltning af temaet.

En *positiv konklusion* betyder, at vi ikke har fundet væsentlige regelbrud eller væsentlige mangler. Revisionen kan dog have identificeret afgrænsede regelbrud og mangler, som vi har gjort ministeriet opmærksom på.

En *kritisk udtalelse* betyder, at regelbrud er væsentlige, eller at manglerne påvirker en væsentlig del af ministeriets forvaltning.

Vores metodiske tilgang er beskrevet i bilag 1.

Hovedkonklusion

Rigsrevisionen vurderer, at ministerierne i alle væsentlige henseender har forvaltet i overensstemmelse med reglerne i 23 *juridisk-kritiske revisioner*.

Rigsrevisionen vurderer desuden, at ministerierne i alle væsentlige henseender har understøttet en sparsommelig, produktiv eller effektiv forvaltning i 16 *forvaltningsrevisioner*.

De 39 temarevisioner, som Rigsrevisionen har gennemført i 2023, giver ikke anledning til kritiske udtalelser.

Rigsrevisionen omtaler 4 sager i beretningen, hvor vi har fundet regelbrud eller mangler i afgrænsede dele af det reviderede tema. De 4 sager viser følgende:

- Skatteministeriet har administreret inddrivelsen af gæld vedrørende underholdsbidrag utilstrækkeligt. Rigsrevisionen finder, at det har taget for lang tid at afklare, hvilke konsekvenser den utilstrækkelige administration har for forældelsen af gæld til inddrivelse, jf. pkt. 4.
- 4 ministerier og alle 5 regioner overholder ikke reglerne i halvdelen af de 98 reviderede fratrædelsesaftaler, jf. pkt. 8.
- Skatteministeriet har ikke i tilstrækkeligt omfang håndteret, at et 3 år gammelt system, som skal inddrive gæld, er baseret på en applikation, der ikke længere bliver sikkerhedsopdateret, jf. pkt. 11.
- Et it-projekt i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er forsinket og fordyret og har ikke realiseret det fastsatte mål, jf. pkt. 13.

1.1. Baggrund

2. Tabel 1 viser de 39 temarevisioner, som vi har gennemført i 2023, fordelt på 21 ministerier og de 5 regioner. Revisionerne er planlagt, så vi minimum hvert 5. år reviderer de områder, hvor et ministerium har væsentlige indtægter og udgifter.

Tabel 1
Revisioner af ministeriers og regioners forvaltning i 2023

	Juridisk-kritisk revision: Bliver reglerne efterlevet?								Forvaltningsrevision: Understøtter myndigheden en sparsommelig, produktiv eller effektiv forvaltning?							
	Gennemførelse af indkøb	Løn- og ansættelsesdispositioner	Gennemførelse af salg	Opkrævning af gebyrer	Tildeling af tilskud mv.	Rettighedsbestemte overførsler	Inddrivelse af gæld	Opkrævning af skatter og afgifter	Aktivitets- og resursestyring	Mål- og resultatstyring	Styring af indkøb	Budgetstyring af flerårige projekter	Styring af tilskudsordninger	Opkrævning af skatter og afgifter	Inddrivelse af gæld	Sikkerhedsopdatering af systemer
Statsministeriet																
Udenrigsministeriet				●												
Finansministeriet									●							
Erhvervsministeriet									●							
Skatteministeriet		●					●	●	●					●		●
Økonomiministeriet																
Justitsministeriet		●		●		●			●							
Forsvarsministeriet		●	●						●							
Udlændinge- og Integrationsministeriet		●								●						
Social-, Bolig- og Ældreministeriet																
Indenrigs- og Sundhedsministeriet		●			●	●							●			
Beskæftigelsesministeriet						●										
Uddannelses- og Forskningsministeriet										●						
Børne- og Undervisningsministeriet					●								●			
Kulturministeriet					●								●			
By-, Land- og Kirkeministeriet		●								●						
Miljøministeriet					●								●			
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri		●										●				
Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet	●										●					
Transportministeriet		●														
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet						●										
De 5 regioner		●														

● Positiv konklusion □ Revisionen er omtalt i beretningen

Kilde: Rigsrevisionen.

De 8 revisioner, der er markeret med en rød ramme i tabel 1, er omtalt i beretningen. 5 af revisionerne er omtalt i samme tværgående sag om 4 ministeriers og 5 regioners fratrædelsesaftaler, jf. pkt. 8. Der er således en omtale af 4 sager i beretningen.

Vi følger 34 sager fra tidligere beretninger om revisionen af statens forvaltning og revisionen af statsregnskabet. Vi følger op på sagerne løbende for at vurdere, om ministerierne har håndteret de påpegede kritikpunkter. Status for sagerne fremgår af bilag 2. Vi omtaler kun opfølgningssagerne i denne beretning, hvis der fortsat er alvorlig kritik, eller hvis vi vurderer, at sagen kan afsluttes. Det indstilles i kapitel 4, at 2 sager fra beretningerne om revisionen af statens forvaltning og revisionen af statsregnskabet kan afsluttes.

2. Resultater af juridisk-kritisk revision

2.1. Inddrivelse af gæld

Gæld til det offentlige

Gæld til det offentlige er de fordringer, der er under inddrivelse i Skatteministeriet.

SKATTEMINISTERIET

Underholdsbidrag

Når ægtepar skilles, eller et forældrepar går fra hinanden, kan Familieretshuset afgøre, at den ene part skal betale underholdsbidrag til den anden part.

Hvis den ene part ikke betaler, kan Udbetaling Danmark lægge ud og opkræve beløbet hos den part, der ikke har betalt.

Hvis det ikke lykkes at opkræve pengene, sender Udbetaling Danmark kravet til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Udbetaling Danmark

Udbetaling Danmark hører under Beskæftigelsesministeriet og er en selvejende institution med egen bestyrelse.

3. I 2023 har vi revideret Skatteministeriets inddrivelse af gæld vedrørende underholdsbidrag. Revisionen ligger inden for temaet *inddrivelse af gæld* i tabel 1. Vi har valgt at orientere Statsrevisorerne om sagen, selv om vi ikke har fundet væsentlige regelbrud, der giver anledning til en kritisk udtalelse. Det gør vi, fordi Skatteministeriet ikke har administreret tilstrækkeligt efter en særregel for underholdsbidrag. I nedenstående afsnit giver vi også en generel status på Skatteministeriets inddrivelse af gæld til det offentlige, som vi har fulgt op på hvert år siden 2008.

Skatteministeriet har administreret inddrivelsen af gæld vedrørende underholdsbidrag utilstrækkeligt

Skatteministeriet har ikke administreret tilstrækkeligt efter en særlig forældelsesregel for underholdsbidrag. Rigsrevisionen finder, at det har taget for lang tid at afklare, hvilke konsekvenser den utilstrækkelige administration har for forældelsen af gæld til inddrivelse.

4. Skatteministeriet har ansvaret for at inddrive borgernes og virksomheders ubetalte gæld til det offentlige. Det omfatter bl.a. gæld, som Udbetaling Danmark sender til inddrivelse hos Skatteministeriet, fordi borgere ikke har betalt underholdsbidrag. Ministeriet skal sikre, at det er lovligt at inddrive en gældspost, før ministeriet begynder at inddrive gælden.

I oktober 2022 blev Udbetaling Danmark og Skatteministeriet opmærksomme på, at myndighederne ikke har administreret tilstrækkeligt efter en særlig forældelsesregel for underholdsbidrag. Ifølge forældelseslovens § 8, 1. punktum, forældes gæld fra underholdsbidrag, hvis skyldneren ikke har betalt af på gælden i en sammenhængende periode på 10 år. Samtidig ophører skyldnerens pligt til at betale eventuelle fremtidige ydelser, der følger af afgørelsen om underholdsbidrag. Reglerne er dog ændret med lovforslag L188, som blev vedtaget den 4. juni 2024.

På grund af den utilstrækkelige administration blev Skatteministeriet i tvivl om, hvorvidt gæld vedrørende underholdsbidrag var forældet. Risikoen for forældelse knyttede sig til gældsposter for en samlet værdi af 12,8 mia. kr. ultimo 2023.

Vores revision viser, at Skatteministeriet har håndteret risikoen for forældelse på 2 forskellige måder:

- **Stop af inddrivelse:** Skatteministeriet stoppede inddrivelsen af gældsposter til en værdi af 4,3 mia. kr., da ministeriet vurderede, at risikoen for forældelse var for høj. Gældsposterne kan være forældede, efter ministeriet modtog dem til inddrivelse fra Udbetaling Danmark.
- **Fortsat inddrivelse:** Skatteministeriet fortsatte med at inddrive gældsposter til en værdi af 8,5 mia. kr., selv om der var risiko for, at posterne var forældede. Der er udelukkende risiko for, at posterne er forældede, *før* ministeriet modtog dem til inddrivelse fra Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmark oplyste til Skatteministeriet, at risikoen for forældelse af gældsposterne var lav, hvilket ministeriet lagde til grund for beslutningen om at fortsætte inddrivelsen. Ministeriet modtog ikke yderligere dokumentation for denne risikovurdering.

Rigsrevisionen fandt i forbindelse med revisionen, at inddrivelsen af de 8,5 mia. kr. var i strid med Skatteministeriets egen juridiske vejledning, som indebærer, at gældsinddrivelsen skal stoppes, hvis der er tvivl om forældelse. Ministeriet har oplyst, at det var lovligt at fortsætte inddrivelsen, men at den juridiske vejledning ikke indeholder en korrekt og fuldstændig beskrivelse af gældende ret, jf. boks 1.

Skatteministeriets juridiske vejledning

Skatteministeriets [juridiske vejledning](#) er en gennemgang af regler, lovgivning og gældende praksis på Skatteforvaltningens område. Vejledningen har status af et cirkulære og er bindende for Skatteforvaltningens medarbejdere. Vejledningen er offentligt tilgængelig.

Boks 1

Skatteministeriets juridiske vejledning indeholder ikke en korrekt og fuldstændig beskrivelse af gældende ret

Det fremgår af Skatteministeriets juridiske vejledning, at *"det følger af almindelige retsgrundsætninger, at restanceinddrivelsesmyndigheden ikke kan inddrive fordringer, for hvilke der er tvivl om retskraft"* og *"ved tvivl om en fordrings retskraft forstås, at der er en risiko for, at fordringen er forældet og dermed bortfaldet"*, jf. afsnit G.A.1.1.4.

Skatteministeriet har oplyst, at den juridiske vejledning ikke indeholder en korrekt og fuldstændig beskrivelse af gældende ret. Det er således ministeriets juridiske vurdering, at det var lovligt at fortsætte inddrivelsen, selv om der er tvivl om, hvorvidt fordringerne var forældede. Ministeriet har herudover tilkendegivet, at ministeriet har inddrevet gælden inden for rammerne af gældende ret og almindelige retsgrundsætninger.

Rigsrevisionen har ikke fået foretaget en juridisk afklaring af, om dette er korrekt, men henstiller til, at Skatteministeriet sørger for, at der er overensstemmelse mellem den juridiske vejledning og gældende ret.

Skatteministeriet har siden 2022 arbejdet på at afklare, hvilke regler der gælder for forældelse af underholdsbidrag, og er i juni 2024 ikke færdig med afklaringen.

Skatteministeriet og Udbetaling Danmark er i juni 2024 fortsat ved at afklare, hvor stor en del af gældsposterne der kan være forældede. Afklaringen er vanskeliggjort af, at hverken ministeriet eller Udbetaling Danmark systematisk har registreret datoen for afgørelsen om underholdsbidrag. Derfor ved hverken ministeriet eller Udbetaling Danmark, hvornår der er gået 10 år, uden at der er betalt underholdsbidrag i henhold til afgørelsen, og dermed, hvornår gælden er forældet.

Rigsrevisionen finder, at det har taget for lang tid at afklare, hvilke konsekvenser den utilstrækkelige administration har for forældelsen af gæld til inddrivelse.

Skatteministeriet anerkender, at indsatsen med at få afklaret problemstillingens omfang og de gældende forældelsesregler har været langvarig.

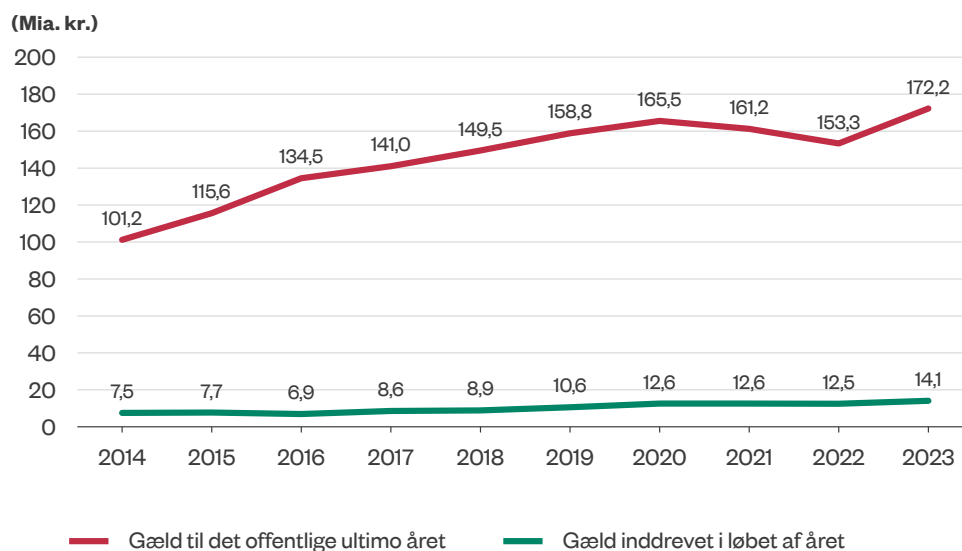
Status på Skatteministeriets generelle inddrivelse af gæld til det offentlige

5. Sagen om Skatteministeriets inddrivelse af gæld til det offentlige blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2008, pkt. 157-163, jf. bilag 2.

Skatteministeriet har i 2023 inddrevet gæld for 14,1 mia. kr., hvilket er en stigning i forhold til 2022, hvor ministeriet inddrev 12,5 mia. kr., jf. figur 2.

Figur 2

Udviklingen i den samlede gæld til det offentlige og det årlige provenu fra inddrivelsen i perioden 2014-2023 (2023-priser)

Note: Gælden til det offentlige omfatter udenlandske gældsposter og gæld til inddrivelse i SAP 38. Skatteministeriet har omregnet værdien af den nominelle gæld til faste priser på baggrund af "Økonomisk Redegørelse" fra december 2023.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra Skatteministeriet.

SAP 38

SAP 38 er et regnskabssystem, som Skatteministeriet bruger til både opkrævning og inddrivelse af udvalgte gældsposter, bl.a. atypiske gældsposter, der kræver særlig sagsbehandling.

Det fremgår af figur 2, at den samlede gæld til det offentlige udgjorde 172,2 mia. kr. ved udgangen af 2023. Det er en stigning på 18,9 mia. kr. i forhold til 2022. Den samlede gæld er steget i 2023, fordi værdien af de gældsposter, der er sendt til inddrivelse, overstiger den værdi, som Skatteministeriet har inddrevet. Ca. halvdelen af stigningen skyldes ifølge ministeriet nye gældsposter fra den såkaldte udbyttesag, der har en samlet værdi af ca. 9,1 mia. kr.

1/3 af den offentlige gæld er til inddrivelse i Skatteministeriets nyeste inddrivelsessystem PSRM

6. Den samlede gæld til det offentlige inddrives fortsat via forskellige systemer i Skatteministeriet. I ministeriets nyeste inddrivelsessystem, PSRM (Public Sector Revenue Management), kan ministeriet bruge alle inddrivelsesværktøjerne, herunder lønindeholdelse, som er et af de mest effektive værktøjer. Ministeriet kan dog ikke bruge flere inddrivelsesværktøjer på samme tid, selv om ministeriet har hjemmel hertil. Ved udgangen af 2023 var 32,2 % af gælden til det offentlige til inddrivelse via PSRM. Det er en stigning i forhold til 2022, hvor 30,1 % af gælden var til inddrivelse via PSRM.

Gæld for 117 mia. kr., svarende til 67,8 % og dermed hovedparten af den samlede gæld til det offentlige, inddrives fortsat via andre systemer (DMI og SAP 38), hvor Skatteministeriet bl.a. ikke kan bruge lønindeholdelse. Ministeriet forventer at kunne begynde at lønindeholde via DMI fra 3. kvartal 2024.

2.2. Løn- og ansættelsesdispositioner

Ministerierne og regionerne skal sikre, at ansattes løn- og ansættelsesvilkår følger regler og aftaler, fx når de indgår ansættelseskontrakter og fratrædelsesaftaler. Når et ansættelsesforhold afsluttes, skal ministerierne og regionerne bruge de almindelige regler om opsigelse og afskedigelse. I helt særlige tilfælde må ministerierne indgå en fratrædelsesaftale, jf. Personale Administrative Vejledning (PAV). Regionerne må kun indgå fratrædelsesaftaler i vanskelige afskedigelsessager, jf. bemyndigelse fra Regionernes Lønnings- og Takstnævn.

7. I 2023 har vi revideret udbetaling af fast løn og engangsudbetalinger, fx tillæg til chefer og overarbejde til ansatte, i 4 ministerier. Vi har revideret 304 sager. Vi har også udført dataanalyser for at afdække eventuelle systematiske fejl i lønudbetalingerne. Denne del af revisionen omtales ikke i beretningen.

Derudover har vi undersøgt omfanget af fratrædelsesaftaler i alle 21 ministerier og i de 5 regioner. Vi har udtaget en stikprøve på 98 fratrædelsesaftaler fordelt på 4 ministerier og alle 5 regioner. De 4 ministerier er udvalgt, fordi de har flest fratrædelsesaftaler og udbetaler de dyreste fratrædelsesgodtgørelser. De 98 fratrædelsesaftaler, der udgør stikprøven hos ministerierne og regionerne, er udvalgt på baggrund af størrelsen på fratrædelsesgodtgørelserne.

Vi har valgt at orientere Statsrevisorerne om sagen, selv om regelbruddene ikke er væsentlige nok til en kritisk udtalelse. Det gør vi, fordi de regelbrud, vi har fundet, går igen på tværs af de 4 ministerier og de 5 regioner.

Inddrivelsesværktøjer

Inddrivelsesværktøjer omfatter bl.a.:

- lønindeholdelse
- modregning i udbetalinger fra Skatteforvaltningen, fx restskat
- udlæg i aktiver
- afdragsordninger.

Udviklingen af PSRM

Rigsrevisionen har tidligere revideret Skatteministeriets udvikling af det nye inddrivelsessystem, PSRM, og tilslutning af fordringshavere. Vi følger stadig sagen, som kan læses på vores [hjemmeside](#).

DMI

DMI er Skatteministeriets gamle inddrivelsessystem, der skal udfases på sigt.

Fratrædelsesaftale

En fratrædelsesaftale er en gensidig aftale mellem en arbejdsgiver og en ansat om at bringe en ansættelse til ophør. En fratrædelsesaftale erstatter en afskedigelse fra arbejdsgiverens side eller en opsigelse fra den ansattes side. Fratrædelsesaftaler adskiller sig også fra aftaler om frivillig fratræden. Disse aftaler er i staten omfattet af et særligt cirkulære.

Regelbrud i 4 ministeriers og 5 regioners fratrædelsesaftaler

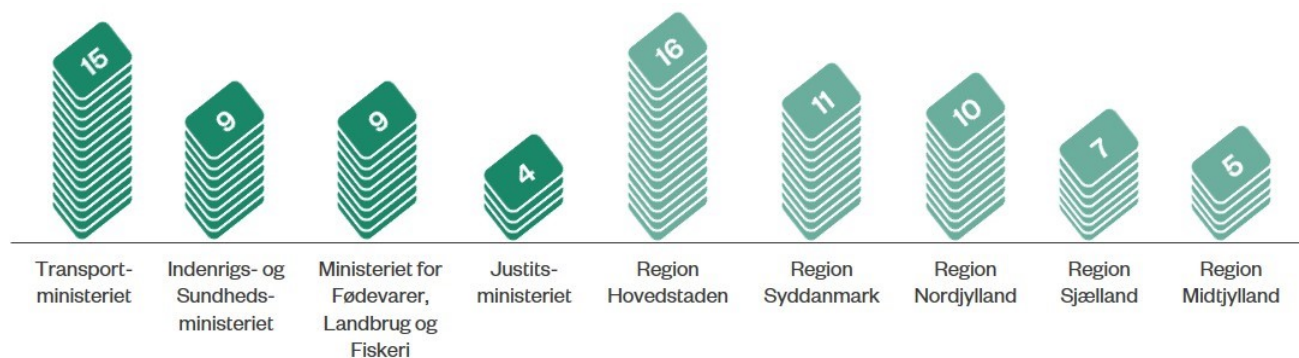
Brugen af fratrædelsesaftaler er stigende. Ministerierne og regionerne overholder ikke reglerne i halvdelen af de 98 fratrædelsesaftaler, som vi har gennemgået. Bl.a. bliver fratrædelsesaftalerne i ministerierne ikke kun indgået i helt særlige tilfælde, som reglerne foreskriver, og regionerne har i flere tilfælde ansat chefer, der fra første arbejdsdag har gunstigere fratrædelsesvilkår, end de almindelige overenskomstvilkår giver.

8. Vi kan konstatere, at antallet af fratrædelsesaftaler i staten er steget fra 81 aftaler i 2013 til 227 aftaler i 1. halvår 2023. Antallet af ansatte i staten er ikke steget tilsvarende i samme periode. Vi har ikke oplysninger om udviklingen i regionerne. Når vi tager hensyn til, at der er flere ansatte i regionerne end i staten, kan vi dog konstatere, at regionerne har indgået dobbelt så mange fratrædelsesaftaler som staten i perioden januar 2022 - august 2023.

Figur 3 viser antal fratrædelsesaftaler målt pr. mia. kr. i lønudgift i 4 ministerier og i de 5 regioner.

Figur 3

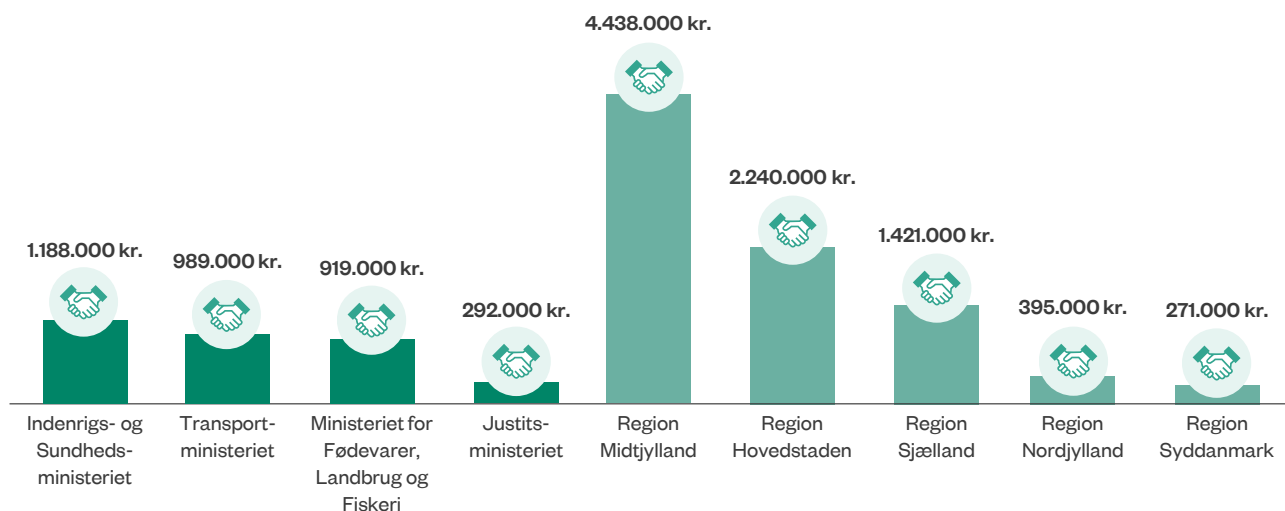
Antal fratrædelsesaftaler målt pr. mia. kr. i lønudgift i 4 ministerier og i de 5 regioner

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra ministerierne og regionerne.

Det fremgår af figur 3, at antallet af fratrædelsesaftaler varierer blandt de 4 ministerier og de 5 regioner, som vi har revideret. Transportministeriet og Region Hovedstaden har indgået flest fratrædelsesaftaler set i forhold til deres lønudgifter.

Figur 4 viser fordelingen af de dyreste fratrædelsesgodtgørelser i de 4 ministerier og de 5 regioner.

Figur 4**De dyreste fratrædelsesgodtgørelser i de 4 ministerier og de 5 regioner**

Note: Opgørelsen dækker udbetalte fratrædelsesgodtgørelser i perioden september 2022 - januar 2024.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra ministerierne og regionerne.

Det fremgår af figur 4, at Region Midtjylland har udbetalt den dyreste fratrædelsesgodtgørelse (ca. 4,4 mio. kr.) til en fratrådt chef. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har udbetalt den dyreste fratrædelsesgodtgørelse blandt de 4 ministerier, nemlig ca. 1,2 mio. kr. til en fratrådt chef.

Reglerne følges ikke i halvdelen af de 98 gennemgåede fratrædelsesaftaler

9. Vores revision viser, at ministerierne og regionerne ikke følger reglerne i halvdelen af de 98 gennemgåede fratrædelsesaftaler. Fx har Indenrigs- og Sundhedsministeriet indgået 4 fratrædelsesaftaler og Transportministeriet 2 fratrædelsesaftaler som led i besparelser og opgaveomlægninger, hvilket er i strid med statens regler, jf. boks 2. Derudover er der eksempler på, at ministerierne ikke har beregnet fratrædelsesgodtgørelserne korrekt, og at regionerne ikke følger reglerne om, at cheferne så vidt muligt skal afholde den resterende ferie i den periode, hvor de er fritstillet. Regionerne har i stedet udbetalt den resterende ferie.

Boks 2 viser udvalgte regler for fratrædelsesaftaler.

Boks 2**Regler for fratrædelsesaftaler**

Ministerierne og regionerne skal følge de almindelige regler for afskedigelse og opsigelse. Det er fx reglerne om opsigelsesvarsler i funktionærloven og de processuelle regler i forvaltningsloven om bl.a. partshøring af en ansat, der bliver afskediget. Reglerne skal bl.a. beskytte de ansatte mod usaglige afskedigelser.

Når et ministerium eller en region indgår en fratrædelsesaftale med en ansat, bortfalder de almindelige regler for afskedigelse og opsigelse.

Fratrædelsesaftaler kan kun indgås ved vanskelige afskedigelsessager i regionerne og i helt særlige tilfælde i ministerierne og kan fx ikke bruges ved besparelser og opgaveomlægninger i ministerierne. Desuden skal regionerne overholde en økonomisk ramme for aftalerne, og ministerierne skal udvise sparsommelighed ved at sikre, at aftalerne ikke bliver dyrere, end hvis de havde afskediget den ansatte.

Desuden bør regionerne kun i ganske særlige tilfælde ansætte chefer, som fra ansættelsestidspunktet har ret til fratrædelsesgodtgørelse svarende til 12 måneders løn.

Kilde: Finansministeriets Personale Administrative Vejledning, bemyndigelse fra Regionernes Lønnings- og Takstnævn om vanskelige afskedigelsessager og "Vejledning – rammeaftale om kontraktansættelse for chefer hhv. lægelige chefer".

Vores revision viser også, at Region Hovedstaden og Region Midtjylland har indgået fratrædelsesaftaler med gunstigere vilkår, end de almindelige overenskomstvilkår giver. De gunstigere vilkår består i, at cheferne – mod et mindre overenskomstbestemt fradrag i lønnen på ca. 400 kr. om måneden – fra ansættelsestidspunktet har ret til en fratrædelsesgodtgørelse svarende til 12 måneders løn ved en afskedigelse. Sådanne vilkår bør ifølge reglerne kun aftales i ganske særlige tilfælde. Vi har revideret 13 fratrædelsesaftaler i de 2 regioner, og i 7 af aftalerne har der været aftalt gunstigere vilkår. I Region Hovedstaden gælder de gunstigere vilkår i 4 af de 9 reviderede fratrædelsesaftaler. I Region Midtjylland gælder de gunstigere vilkår i 3 af de 4 reviderede fratrædelsesaftaler. I begge regioner har de gunstigere vilkår været gældende fra ansættelsestidspunktet. De 2 regioner har således aftalt gunstigere fratrædelsesvilkår i mere end halvdelen af de reviderede fratrædelsesaftaler.

I 3 af de 7 fratrædelsesaftaler, der er indgået med gunstigere fratrædelsesvilkår, fratrådte cheferne inden for de første år af ansættelsen. Konsekvensen er, at de 3 chefer har fået en fratrædelsesgodtgørelse på mellem 250.000 kr. og 600.000 kr. mere, end de ville have været berettigede til efter de almindelige vilkår, jf. figur 5.

Figur 5

3 eksempler på gunstigere fratrædelsesgodtgørelser

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra regionerne.

3. Resultater af forvaltningsrevision

3.1. Sikkerhedsopdatering

Ministerierne er afhængige af stabile og sikre it-systemer for at kunne løse deres opgaver. Derudover indeholder systemerne følsomme oplysninger om borgere og virksomheder. Derfor er det vigtigt, at ministerierne beskytter it-systemerne mod nedbrud, misbrug og datalek, hvilket bl.a. forudsætter, at systemerne supporteres og sikkerhedsopdateres. Kravene fremgår bl.a. af den internationale standard for informationssikkerhed ISO 27001, som staten er forpligtet til at følge.

10. Rigsrevisionen reviderer hvert år udvalgte it-systemer i staten for at vurdere, om systemerne er stabile og sikre. I dette afsnit omtaler vi en sag om manglende håndtering af systemmodernisering og sikkerhedsrisici, som vi finder det relevant at gøre Statsrevisorerne opmærksom på.

Vi har valgt at orientere Statsrevisorerne om sagen, selv om manglerne ikke har givet anledning til en kritisk udtalelse. Det gør vi, fordi Skatteministeriet ikke i tilstrækkeligt omfang har håndteret sikkerhedsudfordringer i inddrivelsessystemet PSRM.

Vi har tidligere omtalt en lignende problemstilling i beretning nr. 6/2023 om it-sikkerheden på Statens It's servere.

SKATTEMINISTERIET

Applikation

En applikation er et program, der er designet til at udføre specifikke funktioner. Applikationen virker i samspil med andre elementer, fx databaser, servere og operativsystemer.

Skatteministeriet har ikke i tilstrækkeligt omfang håndteret sikkerhedsudfordringer i inddrivelsessystemet PSRM

Skatteministeriets inddrivelsessystem PSRM er baseret på en applikation, som leverandøren stoppede med at udsende fejlrettelser til og sikkerhedsopdatere i februar 2024. Ministeriet har ikke i tilstrækkeligt omfang analyseret risici og konsekvenser ved fortsat at bruge applikationen. Desuden har ministeriet ikke en moderniseringsplan for applikationen. Ministeriet har kendt til problemet siden 2021 og har derved ikke udvist den fornødne rettidige omhu.

11. Skatteministeriet inddriver borgernes og virksomheders gæld til det offentlige via bl.a. inddrivelsessystemet PSRM. PSRM er baseret på applikationen Oracle PSRM. Systemet blev taget fuldt i brug i 2021 og kostede ifølge ministeriet 1,3 mia. kr.

Vores revision viser, at leverandøren stoppede med at udsende fejlrettelser til og sikkerhedsopdatere applikationen bag PSRM i februar 2024. Sikkerhedsopdateringer forbedrer it-sikkerheden ved at inddæmme sikkerhedsbrister og beskytte mod nye trusler. Applikationer, der ikke længere kan sikkerhedsopdateres, kan udgøre en sikkerhedsrisiko. Sårbarheder vil i værste fald kunne medføre, at Skatteministeriet ikke kan bruge PSRM til at inddrive borgernes og virksomhedernes gæld.

Skatteministeriet har siden 2021 kendt til, at den nuværende applikation skulle udfases. Ministeriet fik udarbejdet en tilstandsvurdering af inddrivelsessystemerne i 2021. Det fremgår af vurderingen, at det er *alarmerende kritisk*, at ministeriet får flyttet PSRM til en ny applikation inden udfasningen af den nuværende applikation i 2024. Ministeriet har oplyst, at ministeriet i 2022 besluttede at have fokus på driftsoptimering og performance af PSRM. Ministeriet er ved at udarbejde en moderniseringsplan for PSRM, der forventes færdig i 2. halvår 2024. Vi kan således konstatere, at ministeriet endnu ikke har en plan for at flytte PSRM til en ny applikation.

Skatteministeriet har oplyst, at leverandøren fortsat giver begrænset teknisk support, og at ministeriet råder over driftssupport og erfarne udviklere. Ministeriet har også oplyst, at de øvrige dele af PSRM, fx databaser og servere, fortsat sikkerhedsopdateres. Ministeriet vurderer ikke, at der på nuværende tidspunkt er sårbarheder i applikationen, der udgør en sikkerhedsrisiko, hvilket bl.a. skal ses i lyset af, at PSRM ikke kan tilgås via internettet. Rigsrevisionen bemærker dog, at selv om PSRM ikke kan tilgås via internettet, vil der alt andet lige være en risiko for, at udefrakommende kan skaffe sig adgang til Skatteministeriets netværk og på den måde få adgang til PSRM.

Skatteministeriet har oplyst, at flytningen af PSRM til en ny applikation er teknisk kompliceret og tidskrævende, bl.a. fordi PSRM indeholder mange funktioner, der er udviklet specielt til Skatteministeriet. Ministeriet videreudvikler fortsat på funktioner i den udfasede applikation. Nogle af funktionerne kan ikke umiddelbart flyttes fra den udfasede applikation til en ny applikation. For at flytte funktionerne skal de helt eller delvist udvikles på ny. Ministeriet har ikke estimeret udgifterne til flytningen.

Rigsrevisionen gør opmærksom på, at argumentet om, at opgaven er kompleks og tidskrævende, også er et argument for, at Skatteministeriet burde have igangsat arbejdet langt tidligere.

3.2. Budgetstyring af flerårige projekter

Flerårige projekter er fx it-projekter, der skal realisere et bestemt formål inden for den tid og det budget, der er afsat. Ministerierne skal bl.a. basere budgettet på realistiske estimater. Kravene til ministeriernes budgetstyring fremgår af budgetvejledningen og af den statslige it-projektmodel.

12. I 2023 har vi revideret budgetstyringen i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. tabel 1, s. 4. Revisionen omfattede 2 it-projekter, og vi kan konstatere mangler i styringen af det ene projekt, som vi omtaler her.

Vi har valgt at orientere Statsrevisorerne om sagen, selv om manglerne ikke giver anledning til en kritisk udtalelse. Det gør vi, fordi it-projektet både er blevet forsinket og fordyret.

DIX

DIX står for digitale eksportcertifikater. Virksomheder, som eksporterer fødevarer, foder og animalske biprodukter til lande uden for EU, skal bruge DIX, når de vil anmode Fødevarestyrelsen om et eksportcertifikat.

Eksportcertifikat

Hvis en virksomhed skal eksportere fødevarer fra Danmark til lande uden for EU, kræver det et eksportcertifikat. Certifikatet skal dokumentere, at varerne lever op til modtagerlandets krav om fx fødevarer sikkerhed.

Fødevarestyrelsen udsteder ca. 120.000 eksportcertifikater om året. Den danske eksportør betaler et gebyr på 117 kr. for hvert certifikat.

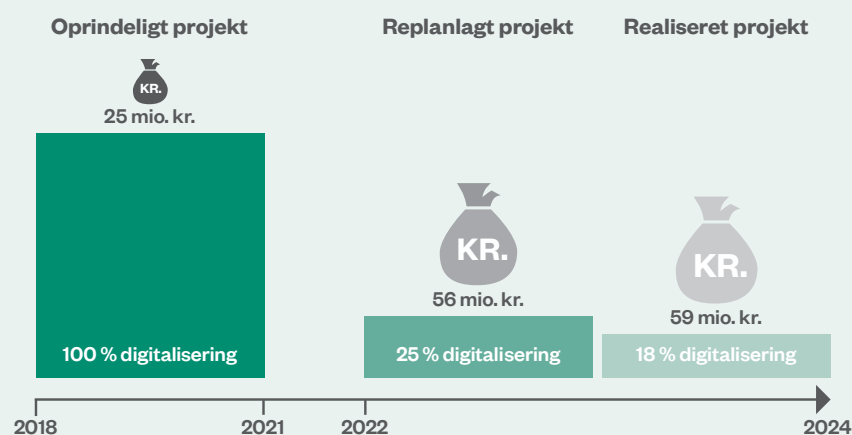
It-projekt i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er forsinket og fordyret og har ikke realiseret det fastsatte mål

It-projektet DIX er forsinket med 3 år og har kostet mere end dobbelt så meget som planlagt. Projektet har realiseret 18 % af målet om at digitalisere Fødevarestyrelsens udstedelse af certifikater for eksport af fødevarer til lande uden for EU. Projektet medfører, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris omkostninger til at udstede certifikater stiger med 9,3 mio. kr. om året fra 2025.

13. It-projektet DIX skal digitalisere Fødevarestyrelsens udstedelse af ca. 120.000 eksportcertifikater om året. Certifikaterne udstedes til ca. 420 virksomheder, der eksporterer fødevarer til lande uden for EU. Virksomhederne betaler en afgift til Fødevarestyrelsen for hvert certifikat, de får udstedt. Boks 3 viser DIX-projektets forløb og baggrund.

Boks 3

Forløbet for digitaliseringen af eksportcertifikater i DIX-projektet

Oprindeligt skulle alle eksportcertifikater have været digitale i 2021. Udgiften var skønnet til 25 mio. kr. I 2022 replanlagde Fødevarestyrelsen projektet. De samlede udgifter steg til 56 mio. kr., og projektafslutningen blev udskudt fra 2021 til 2024. Målet om at digitalisere 100 % af certifikaterne blev ændret til 25 %. DIX blev taget i brug i februar 2024. Ved projektafslutningen medio april 2024 var ca. 18 % af certifikaterne udrullet i systemet. Styrelsen har oplyst, at arbejdet med at udrulle certifikaterne i systemet fortsætter og vil blive finansieret af styrelsens driftsbevilling.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra Fødevarestyrelsen.

Vores revision viser, at DIX-projektet ikke var baseret på realistiske estimater ved replanlægningen i 2022. Fødevarestyrelsen havde afsat for lidt tid til den eksterne leverandørs videreudvikling af projektet, selv om styrelsen vidste, at leverandørens estimater var for optimistiske. Styrelsen havde desuden afsat for lidt tid til at afklare finansieringen af it-systemets drift fra 2023 og frem, hvilket betød, at ibrugtagningen af systemet blev udskudt til 2024.

Fødevarestyrelsen forventer, at administrationsudgifterne til udstedelse af eksportcertifikater vil stige med ca. 9,3 mio. kr. om året på grund af øgede udgifter til drift, vedligeholdelse og afskrivninger på det nye it-system. Administrationsudgifterne udgjorde ca. 17,4 mio. kr. i 2023. Det er endnu ikke afklaret, hvordan merudgifterne skal finansieres efter 2024.

Endelig kan vi konstatere, at Fødevarestyrelsen har overestimeret gevinsterne ved DIX-projektet. I projektets businesscase er det overestimeret, hvor meget tid styrelsen bruger på den manuelle udstedelse af eksportcertifikater. Den digitale proces for udstedelse af certifikater har vist sig at være dyrere i administration end den manuelle proces. Vores revision viser, at styrelsen ikke ændrede estimatet i forbindelse med replanlægningen, selv om styrelsen var klar over, at estimatet ikke var retvisende.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har oplyst, at budgetforøgelsen primært skyldes, at it-systemet har vist sig at være mere komplekst at udvikle end oprindeligt estimeret.

4. Sager, der kan afsluttes

14. Rigsrevisionen vurderer, at ministerierne har taget initiativer, der imødekommer kritikken i nedenstående 2 sager. Rigsrevisionen indstiller derfor, at sagerne afsluttes. Sagerne er fra tidligere beretninger om revisionen af statens forvaltning og revisionen af statsregnskabet. Bilag 2 viser de 34 sager, som vi fortsat følger.

FINANSMINISTERIET

Statens It har styrket databasesikkerheden

15. Vi har fulgt op på en sag fra 2019, hvor der var væsentlige mangler i den it-sikkerhed, som Statens It leverede til 4 kunder. Rigsrevisionen fandt, at Statens It burde styrke databasesikkerheden – særligt i forhold til Miljøstyrelsen og Energistyrelsen. Sagen blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statens forvaltning i 2019, pkt. 62, jf. bilag 2.

Vores revision i 2022 og 2024 viser, at Statens It har rettet op på manglerne. Statens It sikrer nu, at der er en tilstrækkelig it-sikkerhed i de databaser, der understøtter de tilskudsadministrative systemer i Miljøstyrelsen, Energistyrelsen og Socialstyrelsen samt tilskudsudbetalingssystemet i Landbrugsstyrelsen. Statens It har bl.a. styrket kontrollen med, at der er de rette brugerrettigheder, at der er en tilstrækkelig logning, og at de tekniske sårbarheder er håndteret tilfredsstillende. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

SKATTEMINISTERIET

Skatteministeriet overholder interne frister for sagsbehandlingstider

16. Vi har fulgt op på en sag fra 2015 om fejl i opgørelsen af sagsbehandlingstider og manglende overholdelse af frister for sagsbehandlingstider på udvalgte områder i det daværende SKAT. Sagen om Skatteministeriets opgørelse og overholdelse af frister for sagsbehandlingstider blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2015, pkt. 98, jf. bilag 2.

Vores revision i 2023 viser, at Skatteministeriet sætter frister for sagsbehandlingstiden på 2 af de 3 undersøgte fagområder. Ministeriet har valgt ikke at sætte frister for sagsbehandlingstiden på fagområdet "Erhvervsrestancer", da der er tale om sager, som ikke igangsættes på baggrund af henvendelser fra borgere eller virksomheder. Ministeriet har overholdt fristerne for sagsbehandlingstiden på fagområdet "Jura" siden 2019 og på fagområdet "Person" siden 2022. Ministeriet har desuden forbedret sine opgørelsesmetoder, og vi har ikke konstateret fejl i opgørelsen. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen, den 1. august 2024

Birgitte Hansen
rigsrevisor

Bilag 1. Metodisk tilgang

Rigsrevisionen gennemfører hvert år et antal juridisk-kritiske revisioner og forvaltningsrevisioner som en del af revisionen af statsregnskabet, jf. standarderne for offentlig revision. En *juridisk-kritisk* revision handler om, hvorvidt et udvalgt tema forvaltes i overensstemmelse med relevante regler, fx meddelte bevillinger, love, andre forskrifter, indgåede aftaler og sædvanlig praksis. En *forvaltningsrevision* handler om, hvorvidt et ministerium har systemer og processer, der i alle væsentlige henseender understøtter sparsommelighed, produktivitet eller effektivitet.

Revisionerne er planlagt, så vi reviderer væsentlige forvaltningsområder i ministerierne i løbet af 5 år. Vi har fastlagt 15 forvaltningsområder, som vi anser for at være centrale, fordi der er tale om store udgifter eller indtægter i statsregnskabet, eller fordi områderne er afgørende for en effektiv forvaltning, jf. tabel A.

Tabel A

Forvaltningsområder, som vi reviderer minimum hvert 5. år

Juridisk-kritiske revisioner	Forvaltningsrevisioner
a. Gennemførelse af indkøb	a. Aktivitets- og resursestyring
b. Løn- og ansættelsesdispositioner	b. Mål- og resultatstyring
c. Gennemførelse af salg	c. Styring af indkøb
d. Opkrævning af gebyrer	d. Budgetstyring af flerårige projekter
e. Tildeling af tilskud mv.	e. Styring af tilskudsordninger
f. Rettighedsbestemte overførsler	f. Styring af opkrævning af skatter og afgifter
g. Opkrævning af skatter og afgifter	g. Styring af inddrivelse af gæld
h. Inddrivelse af gæld	

Kilde: Standarderne for offentlig revision.

Hver revision er afgrænset til et tema, dvs. bestemte dispositioner, systemer eller processer. Vi vælger et tema, hvor der er risiko for, at et ministerium ikke overholder reglerne eller ikke understøtter, at forvaltningen er sparsommelig, produktiv eller effektiv. Vi reviderer de enkelte temaer på baggrund af konkrete regler, der er centrale for det udvalgte tema. Revisionerne bygger på en gennemgang af dokumenter, der beskriver ministeriets forretningsgange, interviews med centrale medarbejdere samt stikprøver og cases, der kan afdække, om ministeriet i praksis lever op til kriterier om fx regeloverholdelse, sparsommelighed, produktivitet eller effektivitet.

Afslutningsvist vurderer vi, om der er væsentlige regelbrud eller væsentlige mangler i forvaltningen på det reviderede område. Vi vurderer, at et regelbrud er væsentligt, hvis det udgør mere end 100 mio. kr. eller mere end 10 % af ministeriets udgifter eller indtægter til det reviderede tema, fx ministeriets samlede indkøbsudgifter. Tærsklen for § 38. Skatter og afgifter er 937 mio. kr. Herudover kan det indgå i vurderingen, om et regelbrud har væsentlige konsekvenser for borgere og virksomheder.

Ved forvaltningsmangler kan vi ikke opgøre den økonomiske værdi på tilsvarende måde. Derfor vurderer vi, om manglerne er væsentlige for ministeriet, dvs. om manglerne har påvirket ministeriets sparsommelighed, produktivitet eller effektivitet i væsentligt omfang. Vurderingen kan også tage højde for, om manglerne påvirker ministeriets økonomistyring og forvaltning i væsentligt omfang.

Beretningen handler om dispositioner og aktiviteter i 2023. Vi omtaler dog revisionsresultater, som vi har opnået frem til juni 2024, hvis de er relevante for sagerne i beretningen. Vi anvender de betegnelser på ministerier, der var gældende, da vi udførte revisionen.

Kvalitetssikring

Revisionen er kvalitetssikret via vores interne procedurer for kvalitetssikring, som omfatter høring hos de reviderede samt ledelsesbehandling og sparring med chefer og medarbejdere i Rigsrevisionen.

Standarderne for offentlig revision

Revisionen er udført i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Standarderne fastlægger, hvad brugerne og offentligheden kan forvente af revisionen, for at der er tale om en god faglig ydelse. Standarderne er baseret på de grundlæggende revisionsprincipper i rigsrevisionernes internationale standarder (ISSAI 100-999).

Bilag 2. Sager, vi følger fra tidligere beretninger

Bilaget viser 34 sager, som vi følger fra tidligere beretninger til Statsrevisorerne om revisionen af statens forvaltning og revisionen af statsregnskabet. Vi følger sagerne, indtil Statsrevisorerne vurderer, at ministerierne har løst de problemer, som Statsrevisorerne og Rigsrevisionen har påpeget. Rigsrevisionen indstiller at afslutte sagerne, der er beskrevet i beretningens pkt. 15 og 16.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 6. Udenrigsministeriet		
It-sikkerhed	• Beretning nr. 20/2019, pkt. 63 • Notat af 7. december 2020, pkt. 23.	Vi følger nedenstående punkter: • Udenrigsministeriets arbejde med at håndtere og forebygge cybertrusler • Udenrigsministeriets arbejde med at sikre, at ISO 27001-standarden implementeres • Udenrigsministeriets arbejde med at teste og forbedre beredskabsplanen.
§ 7. Finansministeriet		
It-sikkerheden hos National Sundheds-it (NSI)	• Beretning nr. 28/2013, pkt. 162 • Notat af 22. januar 2015, pkt. 57 • Beretning nr. 21/2018, pkt. 45 • Notat af 12. februar 2020, pkt. 24.	Statens It har overtaget ansvaret og mangler at løse 3 udeståender: • afslutning på transitionen af netværket • dokumenterede tests af det dublerede netværk. • udarbejdelse og test af den tekniske reetableringsplan for netværket.
It-sikkerhed i databaser hos kunder i Statens It	• Beretning nr. 20/2019, pkt. 62 • Notat af 7. december 2020, pkt. 22.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. denne beretning, pkt. 15.
Forebyggelse af hackerangreb hos NaturErhvervstyrelsen (nu Fiskeristyrelsen) og SVANA (nu Miljøstyrelsen)	• Beretning nr. 21/2016, afsnit 4.1 • Notat af 12. januar 2018, pkt. 52.	Vi følger nedenstående punkt: • ministeriernes arbejde med at implementere 4 grundlæggende tiltag til beskyttelse mod hackerangreb.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 9. Skatteministeriet		
Skatteministeriets udfordringer på inddrivelsesområdet	• Beretning nr. 19/2008, pkt. 157-163 • Notat af 9. marts 2010, pkt. 14 • Beretning nr. 18/2009, pkt. 164-167 • Notat af 25. februar 2011, pkt. 52 • Beretning nr. 16/2010, pkt. 93-95 • Notat af 6. marts 2012, pkt. 13 • Beretning nr. 22/2011, pkt. 181 • Notat af 12. marts 2013, pkt. 26 • Beretning nr. 18/2012, pkt. 206 • Notat af 3. marts 2014, pkt. 24-25 • Beretning nr. 28/2013, pkt. 109-113 • Notat af 22. januar 2015, pkt. 34-37 • Beretning nr. 23/2014, pkt. 110-115 • Notat af 23. december 2015, pkt. 24 • Beretning nr. 25/2015, pkt. 94-96 • Notat af 17. januar 2017, pkt. 23 • Beretning nr. 21/2016, pkt. 127-132 • Notat af 12. januar 2018, pkt. 45-46 • Beretning nr. 20/2017, pkt. 84-90 • Notat af 29. november 2018, pkt. 34 • Beretning nr. 21/2018, afsnit 2.1 • Notat af 12. februar 2020, pkt. 7 • Beretning nr. 20/2019, afsnit 2.5 • Notat af 7. december 2020, pkt. 9 • Beretning nr. 19/2020, afsnit 2.3 • Notat af 26. november 2021, pkt. 7 • Beretning nr. 19/2021, afsnit 2.3 • Notat af 6. februar 2023, pkt. 9 • Beretning nr. 21/2022, pkt. 9-13 • Notat af 21. november 2023, pkt. 17-19.	Se omtale af sagen i denne beretning, afsnit 2.1.
Opgørelse af og overholdelse af sagsbehandlingstider i SKAT	• Beretning nr. 25/2015, pkt. 98 • Notat af 17. januar 2017, pkt. 24.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. denne beretning, pkt. 16.
SKATs forvaltning af registreringsafgift på leasingområdet	• Beretning nr. 20/2017, pkt. 94 • Notat af 29. november 2018, pkt. 35.	Sagen følges i regi af beretning nr. 19/2022 om Skatteministeriets kontrol på leasingområdet.
SKATs overholdelse af reglerne om rentetilskrivning	• Beretning nr. 20/2017, pkt. 83 • Notat af 29. november 2018, pkt. 36 • Beretning nr. 21/2018, pkt. 16-19 • Notat af 12. februar 2020, pkt. 8 • Beretning nr. 20/2019, afsnit 2.3 • Notat af 7. december 2020, pkt. 7 • Beretning nr. 19/2020, afsnit 2.4 • Notat af 26. november 2021, pkt. 8.	Vi følger nedenstående punkt: • Skatteministeriets arbejde med at sikre korrekt rentetilskrivning på opkrævningsfordringer.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 9. Skatteministeriet (fortsat)		
It-sikkerhed i SKAT	• Beretning nr. 20/2017, pkt. 99-101 • Notat af 29. november 2018, pkt. 36 • Beretning nr. 19/2019, pkt. 26 • Notat af 7. december 2020, pkt. 7.	Vi følger nedenstående punkt: • Skatteministeriets tiltag for at håndtere kritikpunkterne om passwords og brugerrettighedsstyring i 4 SAP-systemer.
Skatteministeriets forvaltning af grøn ejerafgift og vægtafgift	• Beretning nr. 21/2018, pkt. 20 • Notat af 12. februar 2020, pkt. 9 • Beretning nr. 20/2019, afsnit 2.4 • Notat af 7. december 2020, pkt. 8 • Beretning nr. 19/2021, afsnit 2.1 • Notat af 6. februar 2023, pkt. 7.	Vi følger nedenstående punkt: • Skatteministeriets arbejde med at sikre, at lovgivningen overholdes ved opkrævning af grøn ejer- og vægtafgift.
Håndtering af modregning i SAP 38	• Beretning nr. 21/2018, pkt. 54 • Notat af 12. februar 2020, pkt. 31.	Vi følger nedenstående punkt: • Skatteministeriets håndtering af modregning på fordringer i SAP 38.
Overholdelse af regler for oversendelse af skatte- og afgiftskrav til inddrivelse	• Beretning nr. 20/2019, afsnit 2.2 • Notat af 7. december 2020, pkt. 6 • Beretning nr. 19/2020, pkt. 23 • Notat af 26. november 2021, pkt. 8 • Beretning nr. 19/2021, afsnit 2.2 • Notat af 6. februar 2023, pkt. 8.	Vi følger nedenstående punkter: • Skatteministeriets arbejde med at udforme en samlet plan for opkrævnings- og inddrivelsesområdet frem mod 2030, herunder gennemgang af stamdata og tilretning af systemer for at skabe en sammenhængende proces • Skatteministeriets arbejde med at sikre, at fordringer oversendes med tilstrækkelig datakvalitet.
Tidsfristerne for EU's nye toldkodeks	• Beretning nr. 20/2019, pkt. 73 • Notat af 7. december 2020, pkt. 31.	Vi følger nedenstående punkt: • Skatteministeriets implementering af EU's toldkodeks.
Skatteministeriets budgetstyring af it-projekter	• Beretning nr. 19/2020, afsnit 2.1 • Notat af 26. november 2021, pkt. 5 • Beretning nr. 21/2022, pkt. 15-16 • Notat af 21. november 2023, pkt. 20-22.	Vi følger nedenstående punkter: • Skatteministeriets arbejde med at sikre tilstrækkelig budgetlægning og -opfølgning • Skatteministeriets arbejde med fuldt ud at leve op kravene til statslige it-projekter.
§ 11. Justitsministeriet		
It-sikkerhed	• Beretning nr. 28/2013, pkt. 135 • Notat af 22. januar 2015, pkt. 49 • Beretning nr. 21/2018, pkt. 44 • Notat af 12. februar 2020, pkt. 23.	Sagen følges i regi af beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2023.
Kriminalforsorgens overholdelse af arbejdstidsreglerne	• Beretning nr. 19/2020, pkt. 30 • Notat af 26. november 2021, pkt. 11 • Beretning nr. 21/2022, pkt. 8 • Notat af 21. november 2023, pkt. 14-16.	Vi følger nedenstående punkt: • Justitsministeriets arbejde med at implementere initiativer, der skal understøtte overholdelsen af reglerne for hvile- og arbejdstid samt time-banker.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 12. Forsvarsministeriet		
Forsvarskommandoens sanering af lagre	• Beretning nr. 28/2013, pkt. 144 • Notat af 22. januar 2015, pkt. 53.	Følges i regi af beretning nr. 12/2014 om Forsvarets lagre.
Manglende risiko- og beredskabsstyring af it-anvendelsen i Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste	• Beretning nr. 23/2014, pkt. 135 • Notat af 23. december 2015, pkt. 35 • Beretning nr. 21/2016, pkt. 57 • Notat af 12. januar 2018, pkt. 18 • Beretning nr. 20/2017, pkt. 44 • Notat af 29. november 2018, pkt. 18.	Vi følger nedenstående punkter: • Forsvarsministeriets arbejde med at sikre, at loggen bliver gennemgået regelmæssigt • en udvidelse af kapaciteten i den alternative infrastruktur.
Styring af byggeprojekter	• Beretning nr. 20/2017, pkt. 42 • Notat af 29. november 2018, pkt. 16.	Vi følger nedenstående punkt: • Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses arbejde med at implementere en ny projektmodel, der skal styrke dokumentationen og styringen af fremtidige byggeprojekter.
§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet		
Overholdelse af EU's udbudsregler	• Beretning nr. 20/2019, pkt. 60 • Notat af 7. december 2020, pkt. 21.	Vi følger nedenstående punkt: • Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejde med at overholde udbudsreglerne og skabe overblik over kontrakter og aftaler.
Opkrævning af gebyrer	• Beretning nr. 21/2022, pkt. 4 • Notat af 21. november 2023, pkt. 6-8.	Vi følger nedenstående punkt: • Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejde med at opnå balance i gebyrerne.
Mål- og resultatstyring samt aktivitets- og resursestyring	• Beretning nr. 21/2022, pkt. 19 • Notat af 21. november 2023, pkt. 26-28.	Vi følger nedenstående punkt: • Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejde med at implementere et nyt koncernfælles koncept for mål- og resultatplaner og ministeriets arbejde med aktivitets- og resursestyring.
§ 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet		
Uddannelses- og Forskningsministeriets honorering af råd og nævn	• Beretning nr. 20/2019, pkt. 50-52 • Notat af 7. december 2020, pkt. 17.	Vi følger nedenstående punkt: • Uddannelses- og Forskningsministeriets gennemgang af praksis for udbetalinger til uddannelsesinstitutioner samt gennemgang af honorarstørrelser eller tidsforbrug hos øvrige virksomheder.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 20. Børne- og Undervisningsministeriet		
De statslige selvejende institutioners anvendelse af finansielle sikringsinstrumenter	• Beretning nr. 22/2011, pkt. 258-259 • Notat af 12. marts 2013, pkt. 55 • Beretning nr. 28/2013, pkt. 191-192 • Notat af 22. januar 2015, pkt. 70.	Sagen er afsluttet i regi af beretning nr. 1/2019 om uddannelsesinstitutioners finansiering af bygninger og grunde, jf. notat af 24. august 2022, pkt. 12 og 15.
§ 21. Kulturministeriet		
Budgetstyring af projekt Nyborg Slot	• Beretning nr. 21/2022, pkt. 17 • Notat af 21. november 2023, pkt. 23-25.	Vi følger nedenstående punkt: • Kulturministeriets videre arbejde med at rette op på manglerne i budgetstyringen.
§ 22. By-, Land- og Kirkeministeriet		
Forebyggelse af hackerangreb hos Folkekirkens It	• Beretning nr. 21/2016, afsnit 4.1 • Notat af 12. januar 2018, pkt. 52.	Vi følger nedenstående punkt: • Ministeriernes arbejde med at implementere 4 grundlæggende tiltag til beskyttelse mod hackerangreb.
Kirkeministeriets honorering af råd og nævn	• Beretning nr. 20/2019, pkt. 50-52 • Notat af 7. december 2020, pkt. 17.	Vi følger nedenstående punkt: • By-, Land- og Kirkeministeriets arbejde med at ajourføre satsen for honorering, herunder sammenhængen mellem honorering og præsteret arbejde.
§ 23. Miljøministeriet		
Miljøstyrelsens håndtering af data i Jagtportalen	• Beretning nr. 19/2020, pkt. 41 • Notat af 26. november 2021, pkt. 16.	Vi følger nedenstående punkter: • Miljøstyrelsens kontrol med brugerrettighederne samt funktionsadskillelse ved opdatering af krimkoder • Miljøstyrelsens logning og beskyttelse af loggen.
Opkrævning af gebyrer	• Beretning nr. 21/2022, pkt. 5 • Notat af 21. november 2023, pkt. 9-11.	Vi følger nedenstående punkt: • Miljøministeriets tilpasning af processer for balancevurderinger og takstjustering, herunder præcisering af hjemmel til underdækning via tekniske ændringsforslag til finansloven for 2024.
§ 28. Transportministeriet		
It-sikkerhed hos Banedanmark	• Beretning nr. 21/2018, pkt. 46 • Notat af 12. februar 2020, pkt. 25.	Vi følger nedenstående punkt: • Banedanmarks arbejde med at iværksætte tiltag med henblik på overvågning af logfiler, herunder om Banedanmark har nedbragt antallet af administratorer tilstrækkeligt, og om Banedanmark har gennemført en tilstrækkelig styring, kontrol og logning af udvidede administratorrettigheder.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 29. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet		
Forebyggelse af hackerangreb hos GEUS	• Beretning nr. 21/2016, afsnit 4.1 • Notat af 12. januar 2018, pkt. 52.	Vi følger nedenstående punkt: • Ministeriernes arbejde med at implementere 4 grundlæggende tiltag til beskyttelse mod hackerangreb.
Region Sjælland		
Automatisk betaling af merarbejde til overlæger	• Beretning nr. 21/2018, pkt. 25 • Notat af 12. februar 2020, pkt. 13.	Vi følger nedenstående punkt: • Region Sjællands initiativer til at sikre korrekt udbetaling af merarbejde.
Region Hovedstaden		
Automatisk betaling af merarbejde til overlæger	• Beretning nr. 20/2019, pkt. 57 • Notat af 7. december 2020, pkt. 19.	Vi følger nedenstående punkt: • Region Hovedstadens arbejde med at sikre korrekte udbetalinger af merarbejde til overlæger.
Betaling af overarbejde til læger uden hjemmel	• Beretning nr. 20/2019, pkt. 58 • Notat af 7. december 2020, pkt. 20.	Vi følger nedenstående punkter: • Region Hovedstadens arbejde med at etablere systemmæssige spørgsmål for at hindre, at merarbejde udbetales som overarbejde • Region Hovedstadens arbejde med at sikre korrekte udbetalinger af over- og merarbejde til overlæger og lægelige chefer.